
Phẩm 5: ĐẠO THỌ

Bấy giờ, trên tòa có vị Bồ-tát tên là Thọ Vương, từ chỗ ngồi đứng dậy, vén áo vai phải, gối phải chầm đất, quỳ chấp tay, bạch Phật:

–Lành thay! Bạch Thế Tôn! Những điều Như Lai dạy thật là kỳ lạ. Chẳng hay Như Lai muốn nói hữu lậu chẳng? Vô lậu chẳng? Kính mong Thế Tôn từng câu nói rõ. Cái gì là hữu lậu? Cái gì là vô lậu?

Phật bảo Bồ-tát Thọ Vương:

–Có sinh có diệt gọi là hữu lậu. Không sinh không diệt gọi là vô lậu.

Có ngã có thân gọi là hữu lậu. Không ngã không thân gọi là vô
Nhân là đối của sắc gọi là hữu lậu. Không nhân, không sắc gọi
là

vô lậu.

Có thức, có tưởng, có hình gọi là hữu lậu. Không thức, không tưởng,
không hình gọi là vô lậu.

Chỗ trú của ba thức xứ có thân gọi là hữu lậu. Mỗi thức mỗi xứ có một
hình gọi là vô lậu.

Có hình, phi tướng phi phi tướng là pháp lượng có dụng. Chỗ bất dụng
trong cảnh giới của thiền thứ ba thì chán sợ sinh tử, nên gọi là bất dụng.
Có nguyện, không nguyện, hoặc mới phát sơ thiền thì vui thích với hỷ
lạc ấy, tâm không dao động, niệm tịnh hỷ an, tự giữ lấy năm hạnh,
thành tựu có tướng có diệt, theo pháp quán hơi thở ra vào ấy mà hỷ
hành, một trăm lễ tám ái nơi một niệm, ở trong một ức hành, tướng,
tướng không cùng tận.

Hướng chi thân hiện tại của hành giả kia không có tướng ta và
người: Ta từ vô số kiếp bỏ cái này, theo cái này. Chỗ trải qua của ba
thức xứ không có hiện hữu, cũng không có ngã. Ba cõi thật khổ thay!
Thân chịu nạn sinh tử, thí như phép ảo thuật, dùng nắm tay lừa dối trẻ
con. Pháp thức thân vô hình, định sinh diệt vô thường. Ta còn không có
thân của ta, hướng gì là những pháp có thức hình. Tưởng cũng là pháp
vô tướng, cũng không thấy có thức, bốn ấm kia (sắc, thọ, tưởng, hành)
còn tồn tại chỗ nào? Do thức mà có phân biệt. Khổ ám có năm hành
tướng. Không phải ta có ngã, không phải ông có ngã. Ta từ vô số kiếp,
trải qua ba thức xứ, trừ trời, rồng, quỷ thần, nơi đâu mà không có Diệu
giác? Ta thực hành các pháp thiện, thể độ vô số chúng sinh, tùy theo
loại hình mà giáo hóa, chúng sinh được hóa độ nhiều vô lượng. Hạnh
của Như Lai thanh tịnh, rộng độ vô biên cõi, thần thông chiếu khắp
nơi, quan sát trong ba đời, từ chúng sinh có hình đến chúng sinh vô
hình. Ta tư duy mười tướng kết, không lo sợ trần cấu, hư không không
biên vực, không còn thấy vắng lai, tâm bên trong không niệm, nhờ
công đức nhẫn nhục mà thành tựu, một lòng tinh tấn cầu thành Phật,
vui tịch diệt Niết-bàn, khởi cũng không thấy khởi, sinh cũng không
thấy sinh, hướng gì là có sinh diệt.

Chư Thiên và thế nhân có thể đoạn các thứ trói buộc, chấp trước, nhiễm ô trong ba cõi để đến bờ giác. Trải qua biển sinh tử, chúng sinh tự trói mình trong đó, bị sắc dục làm mê hoặc, trôi lăn mãi trong ba hữu. Phật không còn sợ hãi, dùng oai thần để tiếp nhận chúng sinh, chỉ vì chúng sinh mà quên mình, công đức ấy thật không thể tính kể được. Phật thường dùng bốn ý chỉ, năm căn, năm lực, bảy giác chi, ba mươi bảy pháp trợ đạo; thường hành ba Tam-muội: không, vô tướng, vô nguyện; khéo dùng các phương tiện thiện xảo để giáo hóa cõi sinh tử. Phật thực hành sáu pháp Ba-la-mật, trải qua không biết bao nhiêu kiếp, quay vòng khắp các cõi trong hư không, độ chúng sinh giải thoát đắc đạo số nhiều như vi trần không còn vọng tưởng điên đảo. Phật chỉ dùng một âm mà diễn bày giáo pháp vi diệu, khiến chúng sinh thọ giáo hóa rộng khắp không bờ bến. Với đạo tâm quan sát các pháp, không còn thấy có khởi có diệt, hiểu rõ nội ngoại thân, luôn hệ niệm đối với pháp *An ban tức*: hơi thở dài biết dài, hơi thở ngắn biết ngắn, loạn tưởng biết loạn tưởng, định tưởng biết định tưởng, giữ tâm hoàn toàn không loạn tưởng mà thực hành chánh pháp thanh tịnh.

Đức Thế Tôn liền nói tụng:

*Nẻo hành của Phật lực
Thấm nhuần khắp trời,
người Chúng sinh học, vô học*

*Cho đến kẻ phàm
phu. Tâm dứt lia chúng
tưởng Đều đến nơi vô
úy*

*Phân biệt: không, vô
tướng Tu đạo tròng thanh
tịnh.*

*Trang nghiêm cội
Phật đạo Đều đồng một sắc
thân Chuyển pháp luân vô
thượng Xiển dương tiếng
trống pháp. Không phải các
chúng ma Có khả năng
chuyển được Mở pháp tạng
camlồ*

*Rưới khắp tất cả
chúng. Vô số kiếp cứu
độ*

*Vô lượng các
chủng loại Đấng tối
thắng cứu đời Độ người
không kể xiết.*

Lành thay, chẳng nghĩ bàn!

*Nẻo độ không thể
lường Ta từ xưa lập
hạnh*

*Chỉ có Phật xưng
lường. Chẳng thấy pháp
tôi – ta Pháp ích lợi trời,
người Công đức vượt ba
cõi Được vào cảnh Niết-
bàn Trong sạch không
trần uế*

Nói pháp ánh trăng trong sao.

Đức Thế Tôn nói tụng này xong, có tám mươi bốn ức na-do-tha trăm ngàn ức chúng sinh trung ấm đều dứt sạch các trần cấu, chứng đắc pháp nhãn thanh tịnh. Lại có mười ngàn ức chúng sinh năm sắc thức đều phát tâm hướng tới đạo Bồ-đề không thoái chuyển.

